

Monumentnummer*: 510682

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 juli 1998
Kadaster deel/nr 82751/11

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bedum Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Bedum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bedum K 1665

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE oorspronkelijk behorende bij de Nederlands Hervormde kerk van Bedum en Westerdijkshorn, gebouwd in 1893 in eclectische stijl. De pastorie staat op enige afstand van de kerk van Bedum, op de plek waar vroeger een weem, een pastorie-boerderij, stond. In de achtergevel van de pastorie bevindt zich een steen die vermoedelijk een latei was van de omlijsting van het zuidelijk portaal van de kerk, die na de brand van 1536 was aangebracht en in 1802 is verwijderd. De steen met opschrift "ANNO 1564" heeft als voorstelling de Heilige Walfridus met spade in het midden met links een wild dier met bladloze boom en rechts een mannelijk torso met bladloze boom. De pastorie ligt aan de rand van het dorp Bedum en kijkt uit op het Boterdiep. Tussen pastorie en kerk liggen volkstuintjes en tussen pastorie en Boterdiep weiland. De pastorie is gelegen op een ruime kavel en heeft een oprijlaan met aan weerszijden een beplanting van hoge loofbomen. Voor het schuurgedeelte is een bouwplan goedgekeurd dat dit gedeelte zal vervangen door een grotere nieuwbouw die aan de waardering van de pastorie als rijksmonument geen afbreuk doet. Het schuurgedeelte valt dan ook buiten de bescherming van rijkswege.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Deels onderkelderde, één bouwlaag hoge pastorie op vierkante plattegrond opgemetseld van rode baksteen en gedekt door een afgeplat tentdak van Lucas Ijsbrandspannen met op elke hoek een gemetselde schoorsteen; het noordelijk dakschild heeft geglazuurde blauwe gegolfde Friese pannen. De noord-, zuid- en westgevel hebben een natuurstenen plint; op de hoeken en in de gevel bakstenen pilasters, beëindigd door een kroonlijst. De venster zijn T-vensters met een natuurstenen onderdorpel en beëindigd door een segmentboog.

De entree bevindt zich in de middenrisaliet van de westgevel; in de portiek een dubbele houten paneeldeur met geornamenteerde gietijzeren roosters voor vensters en een bovenlicht beëindigd door een segmentboog; in de zijwanden van de portiek een ondiepe nis; een hoge stoep van hardsteen. De middenrisaliet is tot en met de zolderverdieping doorgetrokken en wordt gedekt door een zadeldak met gedecoreerde windveren. Boven de entree een houten balkon met houten consoles en balustrade; de doorgetrokken gevel heeft een dubbele deur met vensters, beëindigd door een segmentboog en aan weerszijden een smal verticaal venster. Aan weerszijden van de entree twee T-vensters. De noord- en zuidgevel worden door twee pilasters in drie gevelvelden verdeeld; in het voorste gevelveld twee T-vensters, in de twee achterste elk één. De noordgevel heeft twee keldervensters met diefijzers en een niet-originele dakkapel. De achtergevel heeft geen plint en een trasraam die iets verdikt is. In het noordelijk geveldeel een T-venster. In het zuidelijk deel twee T-vensters en een paneeldeur met lage stoep en een bovenlicht, beëindigd door een segmentboog; tussen de T-vensters een hardstenen gevelsteen met het opschrift: GEBOUWD 1893 KERKVOOGDEN DER NED. HERV. GEM. VAN BEDUM EN WESTERDIJKSHORN gevolgd door de namen van de kerkvoogden. Onder het zuidelijke venster de in de inleiding beschreven gevelsteen uit 1564. Het INTERIEUR heeft een oorspronkelijke indeling met middengang en aan weerszijden daarvan de vertrekken. Een deel van de vensters heeft originele vensterbanken met blinden.

Waardering

Pastorie van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een pastorie uit het laatste kwart van de 19de eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de sobere eclectische vormgeving en materiaalgebruik
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging in het dorp Bedum

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Pastorie(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument